

Η πραγματική οικονομία δεν αντέχει την επανάληψη των καθυστερήσεων του 2012

Συγγραφείς:

Θεόδωρος Σταματίου
Οικονομολόγος
tstamatiou@eurobank.gr

Θεοδόσιος Σαμπανιώτης
Οικονομικός Αναλυτής
tsabaniotis@eurobank.gr

ΡΗΤΡΑ ΜΗ ΕΥΘΥΝΗΣ

Το έντυπο αυτό εκδόθηκε από την Τράπεζα Eurobank Ergasias A.E. ("Eurobank") και δεν επιτρέπεται να αναπαραχθεί κατά οποιονδήποτε τρόπο από τα πρόσωπα στα οποία αποστέλλεται ή να δοθεί σε οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο. Το έντυπο αυτό δεν αποτελεί προσφορά αγοράς ή πώλησης ούτε πρόσκληση για υποβολή προσφορών αγοράς ή πώλησης των κινητών αξιών που αναφέρονται σε αυτό. Η Eurobank και άλλοι που συνδέονται με αυτήν ενδέχεται να έχουν συμμετοχές και ενδέχεται να πραγματοποιούν συναλλαγές σε κινητές αξίες εταιρειών που αναφέρονται στο παρόν, καθώς επίσης ενδέχεται να παρέχουν ή να επιδιώκουν να παράσχουν υπηρεσίες επενδυτικής τραπεζικής στις εταιρείες αυτές. Οι επενδύσεις που αναλύονται στο έντυπο αυτό μπορεί να είναι ακατάλληλες για επενδυτές, με κριτήρια τους συγκεκριμένους επενδυτικούς στόχους τους και την οικονομική κατάσταση τους. Οι πληροφορίες που περιέχονται στο παρόν έχουν αποκλειστικά ενημερωτικό σκοπό και προέρχονται από πηγές που θεωρούνται αξιόπιστες αλλά δεν έχουν επαληθευτεί από την Eurobank. Οι απόψεις που διατυπώνονται στο παρόν ενδέχεται να μη συμπίπτουν με αυτές οποιουδήποτε μέλους της Eurobank. Καμία δήλωση ή διαβεβαίωση (ρητή ή σιωπηρή) δεν δίδεται όσον αφορά την ακρίβεια, πληρότητα, ορθότητα ή χρονική καταλληλότητα των πληροφοριών ή απόψεων που περιέχονται στο παρόν, οι οποίες μπορούν να αλλάξουν χωρίς προειδοποίηση. Καμία απολύτως ευθύνη, οπωσδήποτε και αν γεννάται, δεν αναλαμβάνεται από την Eurobank ή από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή τα στελέχη της ή τους υπαλλήλους της όσον αφορά το περιεχόμενο του παρόντος.

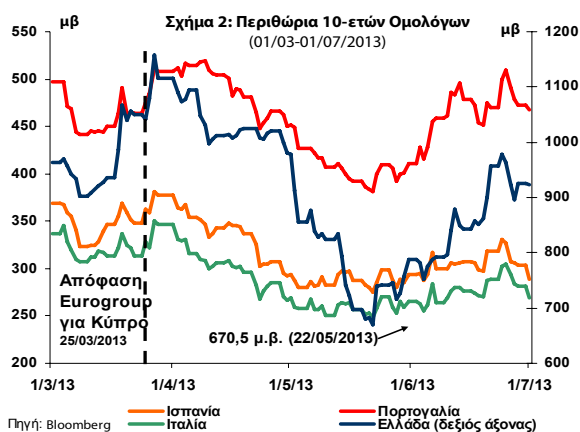
Άρθρα, μελέτες, σχόλια κ.λπ. εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις του συντάκτη τους. Ανυπόγραφα σημειώματα θεωρούνται της συντάξεως. Άρθρα, μελέτες, σχόλια κ.λπ. που υπογράφονται από μέλη της συντακτικής επιτροπής, εκφράζουν τις προσωπικές απόψεις του γράφοντα.

- Η τμηματική καταβολή της δόσης με βάση την πρόοδο στην εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων αποτελεί εφικτή λύση και είναι προτιμότερη από την επανάληψη του αρνητικού παραδείγματος του 2^{ου} εξαμήνου του 2012.
- Τα κρίσιμα σημεία της διαπραγμάτευσης περιλαμβάνουν:
 - ❖ την ολοκλήρωση της διοικητικής μεταρρύθμισης μέσω της επίτευξης των στόχων του προγράμματος κινητικότητας και τις αποχωρήσεις από το δημόσιο,
 - ❖ την κάλυψη του χρηματοδοτικού κενού των ασφαλιστικών ταμείων,
 - ❖ την ολοκλήρωση της αναμόρφωσης του φορολογικού συστήματος.
- Οι δείκτες Οικονομικού Κλίματος και Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης υποχώρησαν ελαφρά, εξαιτίας των πολιτικών εξελίξεων του Ιουνίου που ανέκοψαν την σταδιακή βελτίωση που είχε καταγραφεί τους προηγούμενους μήνες. Στις Υπηρεσίες οι αυξημένες προσδοκίες στον τουριστικό τομέα ενίσχυσαν την αισιοδοξία.
- Οι καταθέσεις του ιδιωτικού τομέα στην Ελλάδα αυξήθηκαν κατά €1,07δισ (καθαρή ροή) τον Μάιο του 2013, έπειτα από την μείωση του Απριλίου.
- Ο δείκτης PMI στη βιομηχανία βελτιώθηκε ελαφρά τον Ιούνιο του 2013, στο υψηλότερο σημείο των τελευταίων δύο ετών.

Η τμηματική καταβολή της δόσης με βάση την πρόοδο στην εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων αποτελεί βιώσιμη λύση στο προσωρινό αδιέξοδο των διαπραγματεύσεων

Η διαπραγμάτευση με τους εκπροσώπους των δανειστών δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί. Ως αποτέλεσμα ο κίνδυνος της ελληνικής οικονομίας όπως αντικατοπτρίζεται στα περιθώρια των αποδόσεων των ελληνικών 10-ετών ομολόγων έναντι των αντίστοιχων γερμανικών συνεχίζει να αυξάνεται. Η αβεβαιότητα που δημιούργησε η κυβερνητική κρίση, η αναδιμόρφωση της κυβέρνησης συνεργασίας μετά την αποχώρηση της ΔΗΜΑΡ εξαιτίας της διαδικασίας επανίδρυσης της ΕΡΤ αλλά κυρίως η αδυναμία συμφωνίας στα ανοικτά θέματα που θα επιτρέψουν την θετική αξιολόγηση από τους εκπροσώπους των δανειστών οδηγούν τα περιθώρια των 10ετών επιτοκίων σε επίπεδα υψηλότερα των 900 μ.β. Την 1^η Ιουλίου 2013 το περιθώριο των ελληνικών 10-ετών ομολόγων ήταν στις 923,0 μβ ακυρώνοντας μεγάλο μέρος από την βελτίωση που επιτεύχθηκε από τις αρχές του 2013 και ιδιαίτερα μετά την 25^η Μαρτίου 2013 (Σχήμα 1, Σχήμα 2).

Σύμφωνα με την διαθέσιμη πληροφόρηση δεν έχει επιτευχθεί συνολική συμφωνία καθώς παραμένουν ανοικτά θέματα όπως:

- Η διοικητική μεταρρύθμιση που συμπεριλαμβάνει την ένταξη στο πρόγραμμα κινητικότητας 12.500 δημοσίων υπαλλήλων καθώς και την ολοκλήρωση του προγράμματος αποχωρήσεων (4000 αποχωρήσεις δημοσίων υπαλλήλων μέχρι το τέλος του 2013 και 14000 αποχωρήσεις σωρευτικά μέχρι το τέλος του 2014).
- Το έλλειμμα των ασφαλιστικών ταμείων (κυρίως στον ΕΟΠΥΥ (€1,5 δισ. για το 2013) αλλά και στον ΟΑΕΕ εξαιτίας της μη εφαρμογής του τέλους 0,2% στα έσοδα των επιχειρήσεων). Το έλλειμμα αν δεν καλυφθεί με άλλους τρόπους από το αρμόδιο υπουργείο θα απαιτήσει τη λήψη νέων μέτρων ώστε να επιτευχθεί ο στόχος του πρωτογενούς πλεονάσματος του 2013.

- Η αναμόρφωση του φοροεισπρακτικού μηχανισμού. Όπως έχουμε επισημάνει και στο παρελθόν, δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί η διαδικασία που θα επιτρέψει την αποτελεσματική λειτουργία της νέας Γενικής Γραμματείας για τα Έσοδα του Προϋπολογισμού. Ο σχετικός νόμος έχει ψηφιστεί ήδη από το κοινοβούλιο. Δεν έχουν εκδοθεί οι σχετικές υπουργικές αποφάσεις που θα επιτρέψουν την μεταφορά συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων από άλλες υπηρεσίες του υπουργείου οικονομικών προς τη Γενική Γραμματεία Εσόδων. Σημειώστε ότι μέχρι στιγμής φαίνεται να έχει επέλθει συμφωνία όσον αφορά τον αριθμό των δόσεων για την πληρωμή του τέλους ακινήτων για το 2013 (5 δόσεις αντί για 4 που πρότεινε η τρόικα) ενώ η κυβέρνηση αναμένεται να δώσει προς διαβούλευση τις επόμενες ημέρες των νέο κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

- Τις καθυστερήσεις στο πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων. Σημειώστε εδώ ότι μέχρι στιγμής δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί η ιδιωτικοποίηση του ΟΠΑΠ (εκτιμώμενα έσοδα €0,7 δισ.) εξαιτίας διενέξεων μεταξύ του ΤΑΙΠΕΔ και της πλειοδότης εταιρείας. Αντίθετα, τις επόμενες ημέρες αναμένεται η ολοκλήρωση της ιδιωτικοποίησης της ΔΕΣΦΑ. Η αποτυχημένη προσπάθεια ιδιωτικοποίησης της ΔΕΠΑ και τα περιορισμένα χρονικά περιθώρια για την επαναπροκήρυξη του διαγωνισμού δείχνουν ότι δε θα επιτευχθεί ο στόχος για έσοδα από ιδιωτικοποιήσεις €2,6 δισ. το 2013. Η κυβέρνηση θεωρεί ότι η μη επίτευξη του στόχου δε θα προκαλέσει την αυτόματη λήψη νέων μέτρων μέσω του σχετικού μηχανισμού που είχε νομοθετηθεί στο τέλος του 2012. Σύμφωνα με δηλώσεις στο Eurobank Investment Forum (25/06/2013) του ΥΠΟΙΚ Γ. Στουρνάρα, η κυβέρνηση προβλέπει στην κάλυψη του συγκεκριμένου κενού από τα κεφάλαια που είχαν προβλεφθεί για την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών αλλά τελικά δεν χρησιμοποιήθηκαν εξαιτίας των επιτυχημένων αυξήσεων μετοχικού κεφαλαίου¹. Θεωρούμε ότι η εφαρμογή μιας τέτοιας πρακτικής αντιμετωπίζει σημαντικές δυσκολίες αφού τα €50,0 δισ. αποτελούν κεφάλαιο του ΤΧΣ για την ενίσχυση του χρηματοπιστωτικού τομέα της χώρας και όχι για την κάλυψη του ελλείμματος. Δεν είναι τυχαίο άλλωστε ότι τα συγκεκριμένα κεφάλαια δεν περιλαμβάνονται στο έλλειμμα σύμφωνα με το 2^ο Πρόγραμμα Σταθεροποίησης. Επίσης, η συγκεκριμένη πρακτική είναι πιθανό να δυσχεράνει σημαντικά τη μελλοντική λειτουργία του ΤΧΣ.

Η αποτελεσματική ολοκλήρωση των παραπάνω θεμάτων από τη νέα κυβέρνηση συνεργασίας θα οδηγήσει στην επιτυχημένη αξιολόγηση από τους εκπροσώπους των δανειστών. Αυτό με τη σειρά του θα επιτρέψει την εκταμίευση της δόσης των €5,6 δισ.

¹ Για τις σχετικές δηλώσεις βλέπε:

<http://www.minfin.gr/portal/el/resource/contentObject/id/f88f5984-d4e7-4b08-9e6f-871bb4214fe0>

(3.0+2.6) από την Ευρωζώνη² καθώς και της δόσης ANFA & SMP εκ μέρους του Ευρωσυστήματος (βλέπε παρακάτω). Τρία είναι τα ενδεχόμενα όσον αφορά την καταβολή της δόσης:

- **Η άμεση εκταμίευση του συνόλου του ποσού.** Με δεδομένη την περιορισμένη πρόοδο που έχει επιτευχθεί μέχρι στιγμής στα ανοικτά θέματα της διαπραγμάτευσης το συγκεκριμένο ενδεχόμενο μοιάζει μακρινό.
- **Η τμηματική εκταμίευση των δόσεων με βάση προκαθορισμένα κριτήρια.** Το συγκεκριμένο ενδεχόμενο μοιάζει ως το πιο πιθανό κατά την άποψη μας αφού εξασφαλίζει τους δανειστές από πιθανές υπαναχωρήσεις της ελληνικής κυβέρνησης όσον αφορά την εφαρμογή των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων. Το προηγούμενο της τμηματικής καταβολής της δόσης του Νοεμβρίου του 2012 καθώς και της δόσης του Ιουνίου 2013 δείχνουν ότι ο συγκεκριμένος μηχανισμός λειτουργεί.
- **Η αδυναμία επίτευξης συμφωνίας και η συνέχιση της αβεβαιότητας σχετικά με την εκταμίευση της δόσης.** Το συγκεκριμένο ενδεχόμενο είναι αυτό που η κυβέρνηση θα πρέπει να αποφύγει με κάθε τρόπο. Θα οδηγήσει σε μια κατάσταση παρόμοια με αυτή του δευτέρου εξαμήνου του 2012. Η επίπτωση στην πραγματική οικονομία θα είναι σημαντική και αρνητική εξαιτίας του περιορισμού της ρευστότητας από την μη καταβολή των δόσεων (πχ εξόφληση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων προς τον ιδιωτικό τομέα) ή και της δημιουργίας νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων από την έλλειψη κεφαλαίων για την κάλυψη όλων των υποχρεώσεων της γενικής κυβέρνησης.

Θεωρούμε ότι η κυβέρνηση θα πρέπει να αποφύγει το τρίτο ενδεχόμενο με κάθε τρόπο. Είναι αναγκαίο να εντατικοποιήσει τις προσπάθειες της για την επίτευξη έστω της τμηματικής καταβολής της δόσης. Δεν πρέπει να χαθεί η ευκαιρία της ανάκαμψης. Οι επόμενοι μήνες είναι κρίσιμοι για την ελληνική οικονομία. Το οικονομικό κλίμα συνεχίζει να εμφανίζεται βελτιωμένο, αν και προφανώς εύθραυστο. Οι καταθέσεις και οι εξαγωγές³ συνέχισαν να αυξάνονται ενώ αναμένουμε ρεκόρ τουριστικών αφίξεων.

² Την προηγούμενη εβδομάδα εκταμιεύθηκαν από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας τα €3,3 δις. που αντιστοιχούσαν στην δόση του δανείου του 2^{ου} Προγράμματος Σταθεροποίησης για τον Ιούνιο του 2012². Η εκταμίευση της δόσης είχε εγκριθεί από το Euro Working Group της 13^{ης} Ιουνίου 2013 αλλά η καταβολή της δεν είχε ολοκληρωθεί εξαιτίας της πολιτικής αβεβαιότητας που ακολούθησε μετά τη διακοπή λειτουργίας της ΕΡΤ.

³ Οι συγκεκριμένοι δείκτες παρουσιάζονται αναλυτικά στις Στατιστικές Εξελίξεις παρακάτω.

Πιθανή αδυναμία συνεισφοράς των κεντρικών τραπεζών και της ΕΚΤ πρέπει να καλυφθεί με άλλο τρόπο για να αποφευχθεί η δημιουργία χρηματοδοτικού κενού για το 2013

Τις τελευταίες ημέρες γίνεται λόγος για πιθανό χρηματοδοτικό κενό στο 2^ο Πρόγραμμα Σταθεροποίησης της Ελληνικής Οικονομίας κατά τη διάρκεια του 2013 που δεν είχε προβλεφθεί ή δεν είχε αντιμετωπιστεί έγκαιρα και που είναι πιθανό να προκαλέσει τη διακοπή της χρηματοδότησης από το ΔΝΤ. Θα προσπαθήσουμε να ξεδιαλύνουμε τα πράγματα.

Σύμφωνα με τις αποφάσεις του Eurogroup της 26^{ης} Νοεμβρίου 2012 η ΕΚΤ είχε αναλάβει τη δέσμευση να μεταβιβάσει τα κέρδη από την αγορά ομολόγων του ελληνικού δημοσίου στη δευτερογενή αγορά (Securities Market Programme, SMP holdings) στις Κεντρικές Τράπεζες των χωρών μελών της Ευρωζώνης. Οι τελευταίες θα έπρεπε να μεταβιβάσουν τα κέρδη στις κυβερνήσεις τους και αυτές να τα μεταβιβάσουν τελικά στην ελληνική κυβέρνηση. Παράλληλα, στην αναθεώρηση του Ιανουαρίου του 2^{ου} προγράμματος Σταθεροποίησης της Ελληνικής Οικονομίας γίνεται λόγος για μια προκαταρκτική συμφωνία μεταξύ της ΕΚΤ, των κεντρικών τραπεζών των χωρών μελών της Ευρωζώνης και της Ελληνικής κυβέρνησης για την αναχρηματοδότηση (rollover) των ελληνικών ομολόγων που είχαν οι κεντρικές τράπεζες στο χαρτοφυλάκιο τους (ANFA holdings)⁴. Η συμφωνία ήταν προκαταρκτική και απαιτούσε την έγκριση των κεντρικών τραπεζών. Στην αντίθετη περίπτωση θα έπρεπε οι κυβερνήσεις της ευρωζώνης να εξασφαλίσουν αντίστοιχη χρηματοδότηση μέσω άλλου τρόπου.

Συνολικά για το 2013 το συνολικό ποσό που η ΕΚΤ και οι κεντρικές τράπεζες θα συνεισέφεραν στον πρόγραμμα εξαιτίας των παραπάνω συμφωνιών ανέρχεται σε €2,7 δις. (βλέπε Πίνακα 1 παρακάτω).

Πίνακας 1: Ποσά ANFA & SMP

Ενδεικτικά Ποσά ANFA & SMP που θα μεταβιβαστούν από τις Κεντρικές Τράπεζες του Ευρωσυστήματος στην Ελληνική Κυβέρνηση										
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Σύνολο
ANFA	0.35	0.64	0.52	0.50	0.56	0.46	0.37	0.31	0.25	3.95
SMP	0.00	2.10	1.94	1.50	1.13	0.90	0.73	0.58	0.42	9.305
Σύνολο	0.3	2.7	2.5	2.0	1.7	1.4	1.1	0.9	0.7	13.3

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Μάιος 2013

Οι περισσότερες χώρες μέλη δεν έχουν ακόμη ολοκληρώσει τις νομοθετικές ρυθμίσεις κυρίως επειδή οι Κεντρικές Τράπεζες τους θεωρούν την συγκεκριμένη μεταβίβαση ως δημοσιονομική ενίσχυση. Ως αποτέλεσμα αυτής της καθυστέρησης προκύπτει δημοσιονομικό κενό για το 2013.

⁴ Σε αντίθεση με τα ομόλογα του προγράμματος SMP οι συγκεκριμένοι τίτλοι είχαν αγοραστεί στην πρωτογενή αγορά. Για περισσότερες πληροφορίες βλέπε IMF Country Report No. 13/20, σελ. 33: <http://www.imf.org/external/pubs/ft/scr/2013/cr1320.pdf>

Τεύχος 36, 02 Ιουλίου 2013

Αν και το θέμα εκ πρώτης όψεως μοιάζει ως τεχνικό, δεν είναι. Το επιχείρημα των Κεντρικών Τραπεζών δεν είναι αβάσιμο ενώ το ΔΝΤ απαιτεί εκ του καταστατικού του την εξασφάλιση της χρηματοδότησης της χώρας για τους επόμενους 12 μήνες για να μπορεί να καταβάλει τις προβλεπόμενες από το 2^ο Πρόγραμμα Σταθεροποίησης δόσεις⁵. Το συγκεκριμένο πρόβλημα είναι δυνατό να αυξήσει σημαντικά την αβεβαιότητα σχετικά με την επιτυχία του ελληνικού προγράμματος (βλέπε Σχήμα 2) και συνεπώς είναι απαραίτητο να επιλυθεί στα πλαίσια των διαπραγματεύσεων με τους εκπροσώπους των δανειστών.

Η εβδομάδα που έρχεται

- **4 Ιουλίου 2013:** Συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ. Δεν αναμένουμε περαιτέρω μείωση του επιτοκίου παρέμβασης που τώρα είναι στο 0,50%.
- **8 Ιουλίου 2013:** Συνάντηση των Υπουργών Οικονομικών της Ευρωζώνης (Eurogroup). Αναμένουμε την έγκριση για την καταβολή της επόμενης δόσης του προγράμματος. Θεωρούμε ως δεδομένο ότι τις επόμενες ημέρες θα έχει επιταχυνθεί η προσπάθεια για να κλείσουν όλα εκείνα τα θέματα που θα επιτρέψουν την θετική αξιολόγηση από της προόδου του 2^{ου} Προγράμματος Σταθεροποίησης.

Στατιστικές Εξελίξεις

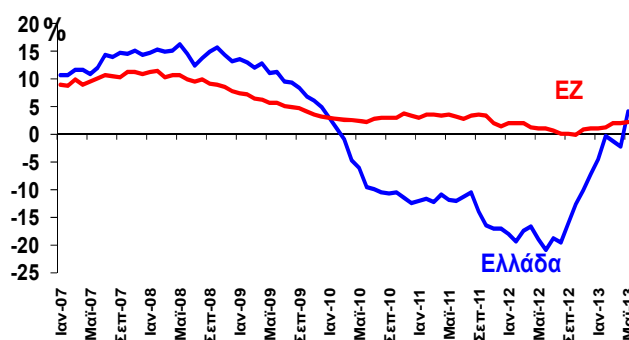
Καταθέσεις ιδιωτικού τομέα: Σύμφωνα με τα στοιχεία της Τραπέζης της Ελλάδος, οι συνολικές καταθέσεις (ιδιωτικές, κρατικές, εγχώριες και κατοίκων εκτός ευρωζώνης) τον Μάιο 2013 έφτασαν τα €216,5δισ. (€0,9δισ. καθαρή μεταβολή⁶, 4,1% ετήσια μεταβολή⁷). Οι καταθέσεις αυξήθηκαν τον Μάιο έπειτα από την μείωση του Απριλίου, συνεχίζοντας έτσι την αυξητική τους πορεία που ξεκίνησε τον Σεπ. 2012 κυρίως εξαιτίας των εξελίξεων στην Κύπρο. Το ζητούμενο είναι να συνεχιστεί η τάση αυτή και τους επόμενους μήνες, με τα κρίσιμα σημεία να είναι οι εξελίξεις του Ιουνίου που αύξησαν την πολιτική αβεβαιότητα και η εν εξελίξει αξιολόγηση του ελληνικού προγράμματος προσαρμογής από την τρόικα. Η εμπέδωση ενός ευνοϊκότερου οικονομικού κλίματος και η επιτυχής ανακεφαλαιοποίηση του ελληνικού τραπεζικού συστήματος βρίσκονται από τη μία πλευρά της ζυγαριάς, ενώ την άλλη πλευρά βαρύνουν η συνεχιζόμενη ύφεση, η υψηλή ανεργία και οι φορολογικές επιβαρύνσεις οι οποίες αφορούν την περιουσία και όχι το παραγόμενο εισόδημα νοικοκυριών και επιχειρήσεων και η συνεπαγόμενη ανάγκη άντλησης από τις καταθέσεις των απαραίτητων πόρων. Η αύξηση των καταθέσεων τον Μάιο σε σχέση με τον Απρίλιο οφείλεται στην αύξηση των καταθέσεων των μη κατοίκων της ζώνης του ευρώ (κατά €0,44δισ.) και κυρίως στην αύξηση των καταθέσεων των ελληνικών νοικοκυριών και επιχειρήσεων. Στο τέλος Μαΐου 2013

⁵ Σύμφωνα με το 2^ο Πρόγραμμα Σταθεροποίησης και με δεδομένη την θετική αξιολόγηση των δανειστών, το ΔΝΤ θα πρέπει να καταβάλει €5,8 δισ. μέχρι το τέλος του 2013 σε δόσεις των €1,8 δισ. ανά τρίμηνο.

το σύνολο των καταθέσεων του εγχώριου ιδιωτικού τομέα σε τράπεζες στην Ελλάδα ήταν €163,4δισ. σημειώνοντας καθαρή⁶ αύξηση €1,07δισ. σε σχέση με τον Απρ. Ο δωδεκάμηνος ρυθμός μεταβολής⁷ ήταν θετικός, 4,2% (Σχήμα 3), για πρώτη φορά εδώ και 38 μήνες (4/2013: -2,2%, 3/2013: -1,2%, 2/2013: -0,4%). Σε σχέση με το τέλος Ιουνίου 2012, όπου βρέθηκαν στο χαμηλότερο σημείο των τελευταίων επτά ετών, οι καταθέσεις του εγχώριου ιδιωτικού τομέα αυξήθηκαν κατά περίπου €13δισ. Οι καταθέσεις των μη χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων τον Μάιο 2013 ήταν €19,2δισ., αυξημένες κατά 4,6% σε ετήσια βάση, ενώ των νοικοκυριών €136,9δισ., αυξημένες κατά 3%. Στην Ευρωζώνη τον Μάιο 2013 ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής των καταθέσεων του ιδιωτικού τομέα ήταν θετικός, 2,3%. Οι καταθέσεις του ιδιωτικού τομέα σε τράπεζες της Ευρωζώνης έφτασαν συνολικά τα €10,73τρισ., από τα οποία €1,77τρισ. ήταν καταθέσεις μη χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων και €6,18τρισ. ήταν καταθέσεις νοικοκυριών.

Σχήμα 3: Καταθέσεις ιδιωτικού τομέα. Ελλάδα και Ευρωζώνη

(Ιαν. 2007 – Μάιος 2013, % δωδεκάμηνος ρυθμός μεταβολής)

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, ΕΚΤ

Σημείωση: Τα στοιχεία δεν είναι απολύτως συγκρίσιμα μεταξύ Ελλάδας και Ευρωζώνης.

Χρηματοδότηση ιδιωτικού τομέα: Τον Μάιο 2013 η χρηματοδότηση του ιδιωτικού τομέα στην Ελλάδα από τα εγχώρια νομισματικά και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα (ΝΧΙ) μειώθηκε σε ετήσια βάση⁸ κατά 3,7% (Σχήμα 4), στα €224,2δισ. Η χρηματοδότηση του ιδιωτικού τομέα μειώνεται σε ετήσια βάση από τις αρχές του 2011, ως αποτέλεσμα της συνεχιζόμενης ύφεσης και της επακόλουθης μείωσης της ζήτησης αλλά και της προσφοράς δανείων, καθώς και των αυξανόμενων διαγραφών μη

⁶ Οι ροές προκύπτουν από τις μεταβολές των υπολοίπων διορθωμένες για τις συναλλαγματικές διαφορές και τις ανατιμητικές.

⁷ Οι ρυθμοί μεταβολής προκύπτουν από τις μεταβολές των υπολοίπων διορθωμένες για τις συναλλαγματικές διαφορές και τις ανατιμητικές.

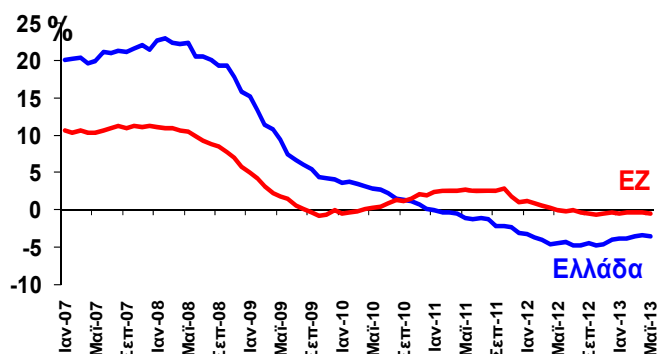
⁸ Οι ρυθμοί μεταβολής και οι ροές προκύπτουν από τις μεταβολές των υπολοίπων διορθωμένες για τις διαγραφές δανείων, απομειώσεις αξίας χρεογράφων, συναλλαγματικές διαφορές και ανατιμητικές / μεταβιβάσεις δανείων.

Τεύχος 36, 02 Ιουλίου 2013

εξυπηρετούμενων δανείων. Η χρηματοδότηση των μη χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων σημείωσε ετήσια μεταβολή -3,9%, στα €100,5δισ. Η χρηματοδότηση των ελευθέρων επαγγελματιών μειώθηκε σε ετήσια βάση κατά 0,9% στα περίπου €13,6δισ., ενώ η χρηματοδότηση των νοικοκυριών μειώθηκε αντιστοίχως κατά 3,8% στα €103,5δισ. Στην Ευρωζώνη τα δάνεια προς τον ιδιωτικό τομέα μειώθηκαν τον Μάιο 2013 κατά 0,6% (ετήσια μεταβολή) στα €10,99τρις. Τα δάνεια προς μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις μειώθηκαν κατά 3,1% στα €4,47τρις., ενώ αντίθετα τα δάνεια προς νοικοκυριά αυξήθηκαν (δωδεκάμηνος ρυθμός μεταβολής 0,2%) στα €5,23τρις.

Σχήμα 4: Χρηματοδότηση ιδιωτικού τομέα, Ελλάδα και Ευρωζώνη

(Ιαν. 2007 – Μάιος 2013, % δωδεκάμηνος ρυθμός μεταβολής)

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, ΕΚΤ

Σημείωση: Τα στοιχεία δεν είναι απολύτως συγκρίσιμα μεταξύ Ελλάδας και Ευρωζώνης.

Λιανικό Εμπόριο: Η μείωση της ιδιωτικής κατανάλωσης συνεχίστηκε και τον Απρ. 2013 με έντονους ρυθμούς, όπως φαίνεται και από τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για τις λιανικές πωλήσεις. Ο όγκος (αποπληθωρισμένες τιμές) του Λιανικού Εμπορίου μειώθηκε κατά 14,2% (-13,5% χωρίς τα καύσιμα) σε σχέση με τον Απρ. 2012 (Σχήμα 5) και 45,5% σε σχέση με τον Απρ. 2008. Σε ονομαστικές τιμές (κύκλος εργασιών) η μείωση ήταν 14,7% (-12,9% χωρίς τα καύσιμα) και 38,3% αντιστοίχως. Στην Ευρωζώνη τον Απρ. η ετήσια μεταβολή του όγκου ήταν -1,1% και σε σχέση με τον Απρ. 2008 -6,4%. Σε ονομαστικές τιμές αντίστοιχα ήταν μειωμένες κατά 0,8% σε ετήσια βάση. Η μεγαλύτερη πτώση των λιανικών πωλήσεων στην Ελλάδα, σε αποπληθωρισμένες τιμές εμφανίζεται στις πωλήσεις καυσίμων (-16,9%), στα μεγάλα καταστήματα τροφίμων (-16,3%) και στις πωλήσεις φαρμακευτικών και καλλυντικών (-12,4%). Αύξηση δεν σημειώθηκε σε καμία επιμέρους κατηγορία.

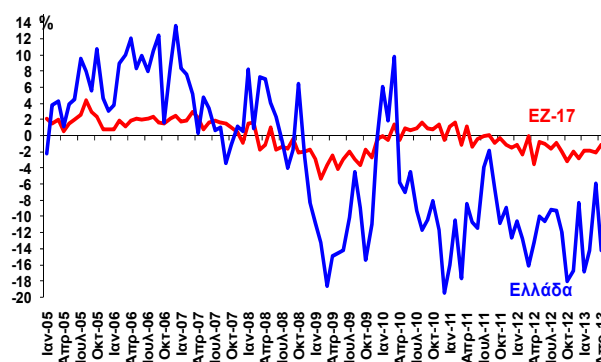
Ταξιδιωτικό Ισοζύγιο: Το Ταξιδιωτικό Ισοζύγιο, σύμφωνα με τα στοιχεία της Τραπεζής της Ελλάδος, παρουσίασε πλεόνασμα €161,1εκ. τον Απρ. 2013, μειωμένο σε σχέση με τα €192,6εκ. ένα χρόνο πριν (-16,4%). Οι εισπράξεις μειώθηκαν κατά €43,1εκ. ενώ οι πληρωμές μειώθηκαν κατά €11,7εκ. Στο τετράμηνο το Ισοζύγιο βελτιώθηκε σε σχέση με το 2012, στα €227,1εκ. από €185,5εκ. (22,5%), γιατί η μείωση των εισπράξεων (€-58,3εκ.) αντισταθμίστηκε από τη μεγαλύτερη μείωση των πληρωμών (€-100εκ.). Να τονίσουμε εδώ ότι τα στοιχεία του 1ου τετραμήνου

κάθε έτους δεν είναι ενδεικτικά για το πώς θα εξελιχθούν τα μεγέθη στη διάρκεια του έτους, καθώς, όπως είναι φυσικό, οι καλοκαιρινοί μήνες είναι αυτοί που διαμορφώνουν την εικόνα. Είναι ενδεικτικό πάντως της συνεχιζόμενης ύφεσης και της μείωσης της καταναλωτικής δύναμης των ελληνικών νοικοκυριών ότι οι δαπάνες για ταξιδιωτικές υπηρεσίες στο εξωτερικό έχουν μειωθεί στο μισό σε σχέση με το 2008, από €894εκ. σε €455,4εκ.

Οι συνολικές εισπράξεις μειώθηκαν καθώς μειώθηκαν οι αφίξεις στο τετράμηνο κατά 1,5%, από 1.604,4χιλ. το 2012 σε 1.580,9χιλ. το 2013, ενώ και η μέση δαπάνη ανά ταξίδι μειώθηκε κατά 6,5%. Μειώθηκαν κυρίως οι ταξιδιωτικές εισπράξεις από τις χώρες της Ευρωζώνης (-23,7%), το Ην. Βασίλειο (-28,9%) και τις ΗΠΑ (-32,8%), ενώ αυξήθηκαν οι εισπράξεις από τη Ρωσία (8,8%). Μειώθηκαν οι αφίξεις από χώρες της Ευρωζώνης (-13,9%) και το Ην. Βασίλειο (-22,5%), ενώ αντίθετα αυξήθηκαν οι αφίξεις από τη Ρωσία (13%).

Σχήμα 5: Δείκτης Όγκου στο Λιανικό Εμπόριο, Ελλάδα και Ευρωζώνη

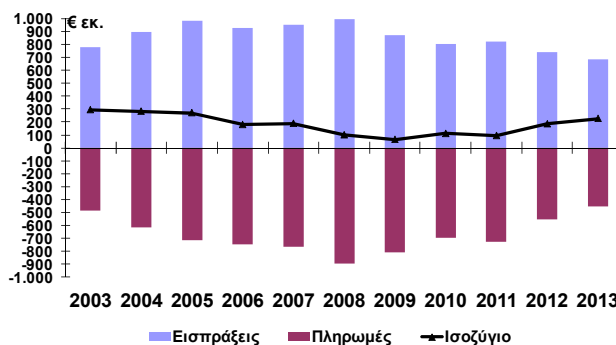
(Ιαν. 2005 – Απρ. 2013, μηνιαία στοιχεία, % ετήσια μεταβολή)

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat

Σχήμα 6: Εξέλιξη Ταξιδιωτικού Ισοζυγίου Πληρωμών

(στοιχεία τριμήνου Ιαν. – Απρ., εκ. €)

Πηγή: ΤτΕ

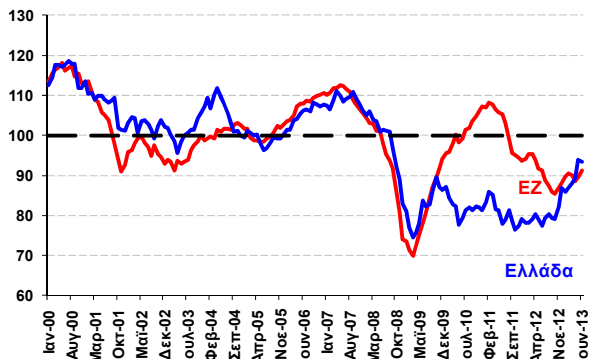
Δείκτης Οικονομικού Κλίματος: Ο δείκτης Οικονομικού Κλίματος στην Ελλάδα τον Ιούν. 2013 έφτασε τις 93,5 μονάδες (Μάιος 2013: 93,8), συνεχίζοντας να βρίσκεται κοντά στο υψηλότερο σημείο από τον Σεπ. 2008 (Σχήμα 7). Οι πολιτικές εξελίξεις του προηγούμενου μήνα δείχνουν να ανέκοψαν τη βελτίωση του οικονομικού κλίματος. Όσον αφορά τους επιμέρους δείκτες, σύμφωνα με τα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής: α) ο δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία υποχώρησε

Τεύχος 36, 02 Ιουλίου 2013

μετά από τέσσερις μήνες ανόδου (Ιούν. 2013: -8,8, Μάιος 2013: -6,7, Απρ. 2013: -11,1) κυρίως λόγω των αρνητικών εκτιμήσεων για τις παραγγελίες και τη ζήτηση, β) ο δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές κινήθηκε για έκτο συνεχόμενο μήνα ανοδικά (Ιούν. 2013: -34,1, Μάιος 2013: -35, Απρ. 2013: -39,4), ωθούμενος από την βελτίωση του κλίματος στον τομέα κατασκευής δημοσίων έργων, σε αντίθεση με το δείκτη για τις ιδιωτικές κατασκευές, γ) ο δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο επιδεινώθηκε (Ιούν. 2013: -19,1, Μάιος 2013: -15,2, Απρ. 2013: -26,7) έπειτα από τη σημαντική βελτίωση των προηγούμενων μηνών που οδήγησαν τον δείκτη το Μάιο στο υψηλότερο σημείο από τον Δεκ. 2009, δ) ο δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Υπηρεσίες βελτιώθηκε σημαντικά (Ιούν. 2013: -2,5, Μάιος 2013: -13,1, Απρ. 2013: -22,7), έχοντας ανακάμψει από το ιστορικά χαμηλότερό του σημείο τον Οκτ. 2012: -46, και ευρισκόμενος στο υψηλότερο επίπεδο από την αρχή της κρίσης κυρίως λόγω των αυξημένων προσδοκιών στον τουριστικό τομέα, τέλος ε) ο δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης κινήθηκε πτωτικά τον Ιούνιο (δείτε επόμενη παράγραφο). Στην Ευρωζώνη ο δείκτης Οικονομικού Κλίματος σημείωσε άνοδο για δεύτερο συνεχόμενο μήνα (Ιούν. 2013: 91,3, Μάιο 2013: 89,5, Απρ. 2013: 88,6) με όλους τους επιμέρους δείκτες εκτός αυτού των υπηρεσιών να βελτιώνονται.

Σχήμα 7: Οικονομικό Κλίμα, Ελλάδα & Ευρωζώνη

(Ιαν. 2000 – Ιούν. 2013, δείκτες με βάση 1990-2012=100, εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

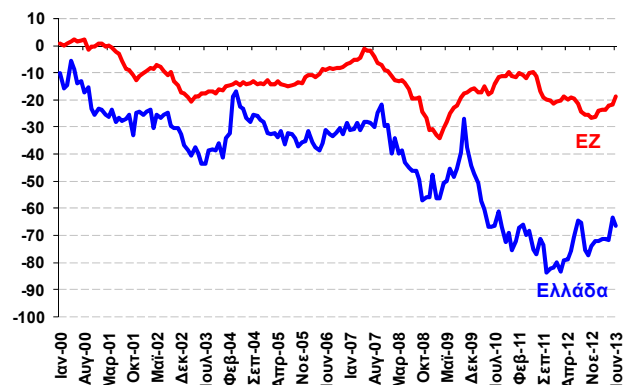
Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών: Ο δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης στην Ελλάδα, μετά την αισθητή του βελτίωση τον Μάιο (-63,4), τον Ιούνιο 2013 έπεσε στις -66,5 μονάδες, πάντα κοντά στο υψηλότερο σημείο από τον Αύγουστο του 2010. Τα ελληνικά νοικοκυριά παραμένουν δικαιολογημένα απαισιόδοξα για τις μελλοντικές οικονομικές εξελίξεις και την οικονομική κατάσταση τόσο των ίδιων όσο και της χώρας, καθώς η ανεργία παραμένει εξαιρετικά υψηλή και τα εισοδήματα συνεχίζουν να μειώνονται. Η επιδείνωση του Ιουνίου, μπορεί να αποδοθεί στις πολιτικές εξελίξεις που αύξησαν την αβεβαιότητα. Ο αντίστοιχος δείκτης στην Ευρωζώνη βελτιώθηκε τον Ιούν. 2013 στις -18,8 μονάδες από τις -21,9 μονάδες τον Μάιο 2013 (Σχήμα 8). Οι Έλληνες παραμένουν οι πιο απαισιόδοξοι Ευρωπαίοι, με τους Κύπριους να ακολουθούν (-59,7) και με τους Πορτογάλους από

κοντά (-52,9). Ο σχετικός δείκτης κινήθηκε ανοδικά σε 15 χώρες της ΕΕ-27, ενώ ο δείκτης έχει θετικό πρόσημο μόνο στα σκανδιναβικές χώρες. Σημαντική ήταν η βελτίωση του δείκτη στην Ιταλία. Σύμφωνα με την έρευνα καταναλωτικής εμπιστοσύνης του IOBE το 75% (από 69% τον Μάιο) των ελλήνων καταναλωτών θεωρεί ότι η οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους θα χειροτερέψει ελαφρά ή αισθητά (οι περισσότεροι) στη διάρκεια των επόμενων 12 μηνών και μόνο το 20% αναμένει ότι θα μείνει αμετάβλητη. Οι περισσότεροι, το 76% (από 70% τον Μάιο) περιμένουν ότι η οικονομική κατάσταση της χώρας το επόμενο 12μηνιο θα χειροτερέψει. Επίσης η συντριπτική πλειοψηφία των ελληνικών νοικοκυριών, το 92% (από 87% τον Μάιο) δεν αναμένει να καταφέρει να αποταμιεύσει τους επόμενους 12 μήνες. Το 82%, όπως και το Μάιο, περιμένει ότι η ανεργία θα αυξηθεί. Όσον αφορά την τρέχουσα οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού, το 63% (από 55%) των νοικοκυριών δηλώνει ότι «μόλις τα βγάζει πέρα», το 16% (από 19%) δηλώνει ότι αντλεί από τις αποταμιεύσεις του και το 13% (από 17%) δηλώνει ότι έχει χρεωθεί. Ένα 8% δηλώνει ότι εξακολουθεί να αποταμιεύει λίγο ή πολύ.

Σχήμα 8: Καταναλωτική Εμπιστοσύνη Ελλάδα Ευρωζώνη

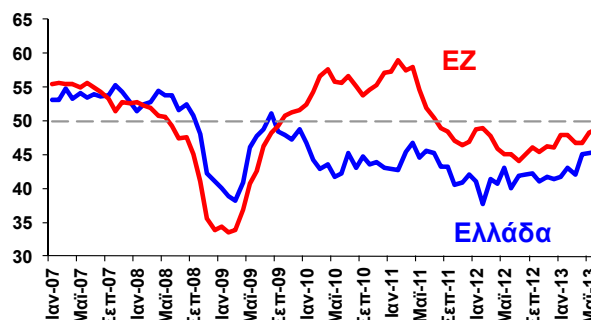
(Ιαν. 2000 – Ιούν. 2013, εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Σχήμα 9: Δείκτης Υπευθύνων Προμηθειών για τη μεταποίηση (PMI),

(Ιαν. 2007 – Ιούν. 2013, εποχικά διορθωμένος δείκτης)

Πηγή: Markit, Bloomberg, Τράπεζα της Ελλάδος

Σημείωση: Τιμές άνω του 50 υποδηλώνουν αύξηση, τιμές κάτω του 50 υποδηλώνουν μείωση.

Δείκτης Υπευθύνων Προμηθειών για τη μεταποίηση (PMI): ο κλάδος της μεταποίησης εξακολουθεί να βρίσκεται σε ύφεση και τον Ιουν. 2013, με το δείκτη PMI να βελτιώνεται ελάχιστα, στο 45,4,

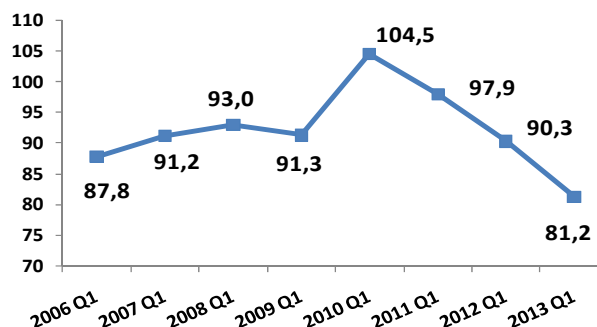
σε σχέση με το 45,3 του Μαΐου, στο υψηλότερο σημείο των τελευταίων δύο ετών. Ο δείκτης παραμένει κάτω του 50 για τεσσαρακοστό έκτο συνεχόμενο μήνα. Η παραγωγή συνέχισε να υποχωρεί, ενώ η απασχόληση μειώθηκε σημαντικά, αν και με βραδύτερο ρυθμό, με τους συμμετέχοντες στην έρευνα να επικαλούνται πλεονάζον προσωπικό και να περιμένουν απολύσεις και μείωση των ωρών εργασίας. Οι νέες παραγγελίες συνεχίζουν να μειώνονται με βραδύτερο ρυθμό, αν και οι παραγγελίες από το εξωτερικό μειώθηκαν με επιταχυνόμενο ρυθμό, όπως και οι αδιεκπεραιωτές εργασίες. Σύμφωνα με τη Markit οι έλληνες παραγωγοί συνεχίζουν να αντιμετωπίζουν προβλήματα εφοδιασμού λόγω έλλειψης ρευστότητας, ενώ μειώνουν τα αποθέματα πρώτων υλών και έτοιμων προϊόντων. Οι τιμές εργοστασίου μειώθηκαν εκ νέου τον Ιούνιο, συμπιέζοντας τα περιθώρια κέρδους (δείτε και επόμενη παράγραφο). Στην Ευρωζώνη ο αντίστοιχος δείκτης αυξήθηκε στο 48,8 τον Ιουν. από 48,3 τον Μάιο, στο υψηλότερο σημείο των τελευταίων 16 μηνών. Ενισχύθηκε σε όλες της χώρες που καλύπτει η έρευνα, 8 από τις 17 χώρες της Ευρωζώνης, με εξαίρεση την Γερμανία.

Δείκτης Τιμών Παραγωγού στη Βιομηχανία: ο δείκτης των τιμών παραγωγού βιομηχανικών προϊόντων που παράγονται στη χώρα και διατίθενται στην εγχώρια και την εξωτερική αγορά το Μάιο 2013 μειώθηκε κατά 1,1% σε ετήσια βάση. Στο δωδεκάμηνο Ιουν. 2012 – Μαΐου 2013 αυξήθηκε κατά 1,8% σε ετήσια βάση. Είναι ο τρίτος συνεχόμενος μήνας όπου ο δείκτης κινείται πτωτικά, κάτι που είχε να συμβεί από το 2009. Η μείωση είναι μεγαλύτερη για τα βιομηχανικά προϊόντα που προορίζονται για την εξωτερική αγορά, ο σχετικός δείκτης μειώθηκε κατά 2,2% σε ετήσια βάση τον Μάιο, ενώ ο σχετικός δείκτης για την εγχώρια αγορά μειώθηκε επίσης κατά 0,8%. Στο σύνολο της αγοράς μειώθηκαν οι τιμές των ενεργειακών αγαθών (-3,0%) και των ενδιάμεσων αγαθών (-1,3%), ενώ αυξήθηκαν οι τιμές των αναλωσίμων καταναλωτικών αγαθών (1,6%), των διαρκών καταναλωτικών αγαθών (0,2%) και των κεφαλαιουχικών αγαθών (0,2%).

Δείκτης Μισθών: η ΕΛ.ΣΤΑΤ. ανακοίνωσε ένα νέο τριμηνιαίο δείκτη Μισθών που καλύπτει τους κυριότερους κλάδους της ελληνικής οικονομίας⁹. Ο δείκτης παρουσιάζει τη μεγάλη μείωση στους μισθούς στον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας που συντελέστηκε στην ελληνική οικονομία από το 2010 λόγω, τόσο της μεγάλης ύφεσης και της αυξανόμενης ανεργίας, όσο και των μεταρρυθμίσεων στην αγορά εργασίας στα πλαίσια του προγράμματος προσαρμογής της ελληνικής οικονομίας. Το έλλειμμα ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας μειώθηκε κατά πολύ την

τελευταία τριετία με τη μεγαλύτερη βελτίωση να προέρχεται από τη μείωση του κόστους εργασίας, ενώ αντίθετα οι υπόλοιπες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις αν και έχουν προχωρήσει δεν έχουν προωθηθεί με αποτελεσματικότητα και αντιμετωπίζουν ακόμα πολλές δυσκολίες. Ο δείκτης Μισθών το 1^ο τρίμηνο 2013 παρουσίασε μείωση κατά 10,1% σε ετήσια βάση και βρίσκεται στο χαμηλότερο σημείο από το 2006. Σωρευτικά από το 1^ο τρίμηνο 2010 οι μισθοί στον ιδιωτικό τομέα έχουν μειωθεί 22,3% σύμφωνα με το δείκτη.

Σχήμα 10: Δείκτης Μισθών – Α' τρίμηνο 2013
(2008=100)

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ.

⁹ Ο δείκτης καλύπτει όλους τους τομείς οικονομικής δραστηριότητας εκτός από τον Πρωτογενή (αγροτικό), το Δημόσιο, την Υγεία και την Εκπαίδευση. Περιλαμβάνει το σύνολο των ακαθάριστων αμοιβών (μισθοί, έκτακτες αμοιβές και αμοιβές για ημέρες που δεν εργάστηκε ο εργαζόμενος) προς τις ώρες εργασίας. Τα αποτελέσματα δεν είναι εποχικά διορθωμένα ούτε προσαρμοσμένα ως προς τον αριθμό των εργαζομένων ημερών. Για περισσότερες λεπτομέρειες δείτε το Δελτίο Τύπου της ΕΛ.ΣΤΑΤ.:

Πίνακας 1: Βασικοί Δείκτες Ελληνικής Οικονομίας								
	Τελευταία Περίοδος 2012-13		Ετήσια Στοιχεία					
	Τελευταία Τιμή	Τιμή Αντίστοιχης περιόδου 2011/12	2012	2011	2010	2009	2008	2007
Μακροοικονομικοί Δείκτες								
Ρυθμός μεγέθυνσης ΑΕΠ (% ε.μ.ε.)*	-5.3 (Q1 13)	-6.7 (Q1 12)	-6.40	-7.1	-4.9	-3.1	-0.2	3.5
Δημοσιονομικό Έλλειμμα (% ΑΕΠ, εκτίμηση για το 2013)	-4.5	-	-6.00	-9.8	-11.1	-15.8	-9.9	-6.8
Δημόσιο Χρέος (% ΑΕΠ, εκτίμηση για το 2013)	175.2	-	156.90	170.3	148.3	129.7	112.9	107.2
ΔΤΚ (% ε.μ.ε.)	-0.6 (04/13)	1.9 (04/12)	1.5	3.3	4.7	1.2	4.2	2.9
ΔΤΚ με σταθερούς φόρους (% ε.μ.ε.)	-1.3 (04/13)	0.4 (04/12)	0.1	1.3	1.4	1.1	4.2	2.9
Ανεργία (% εργατ. Δυναμικό, τελευταία τιμή, μέση τιμή περιόδου)	26.8 (03/13)	22.2 (03/12)	26.4	21.0	14.8	10.2	8.9	8.9
Δείκτης Οικονομικού κλίματος (τελευταία τιμή, μέση τιμή περιόδου)	93.5 (06/13)	77.3 (06/12)	80.0	72.8	75.1	76.3	76.1	94.9
Δείκτες Ανταγωνιστικότητας								
Πραγματικός Εναρμονισμένος Δείκτης Ανταγωνιστικότητας με βάση τον ΔΤΚ (% ε.μ.ε.)	-1.8 (Q1 13)	-2.3 (Q1 12)	-3.80	-0.5	-1.7	3.4	0.3	1.5
Μοναδιαίο Κόστος Εργασίας (% ε.μ.ε.)	-8.0 (Q4 12)	-0.1 (Q4 11)	-8.00	-0.1	-2.0	11.6	5.0	1.5
Μέσο Κόστος Εργασίας (% ε.μ.ε.)	-10.4 (Q4 12)	-14.9 (Q4 11)	-	-6.0	-2.7	5.3	2.4	3.4
Καταναλωτικοί Δείκτες								
Ιδιωτική Κατανάλωση σε σταθερές τιμές	-9.6 (Q4 12)	-7.3 (Q4 11)	-	-6.9	-3.5	-3.2	-0.2	3.0
Κύκλος εργασιών στο λιαν. Εμπόριο εκτός καυσιμών και λιπαντικών (% ε.μ.ε.)	-14.2 (04/13)	-13.3 (04/12)	-	-8.7	-6.9	-9.3	-1.4	2.3
Νέα επιβατικά αυτοκίνητα (% ε.μ.ε.)	-9.8 (04/13)	-48.9 (04/12)	-29.8	-31.0	-35.6	-17.8	-4.5	4.5
Καταναλωτική εμπιστοσύνη (τελευταία τιμή, μέση τιμή περιόδου)	-66.5 (06/13)	-70.4 (06/12)	-74.8	-74.1	-63.4	-45.7	-46.0	-28.5
Επιχειρηματικές προσδοκίες στο λιανικό εμπόριο (τελευταία τιμή, μέση τιμή περιόδου)	-19.1 (06/13)	-35.2 (06/12)	-36.1	-35.4	-33.7	-15.4	14.2	34.2
Δείκτες Βιομηχανικής Δραστηριότητας								
Βιομηχανική παραγωγή (% ε.μ.ε.)	-1.8 (04/13)	-2.9 (04/12)	-3.2	-7.8	-5.9	-6.8	-8.2	2.0
Βαθμός χρησιμοποίησης εργοστασιακού δυναμικού στη βιομηχανία (τελευταία τιμή, μέση τιμή περιόδου)	64.3 (03/13)	62.8 (03/12)	64.3	67.4	68.6	70.5	75.9	77.0
Επιχειρηματικές προσδοκίες (τελευταία τιμή, μέση τιμή περιόδου)	-8.8 (06/13)	-24.9 (06/12)	-21.5	-20.6	-22.5	-28.4	-5.9	5.2
Δείκτης υπεύθυνων προμηθειών (PMI) (τελευταία τιμή, μέση τιμή περιόδου)	45.4 (06/13)	40.1 (06/12)	41.2	43.6	43.8	45.4	50.4	53.8
Δείκτες Κατασκευαστικού Κλάδου & Επενδύσεων								
Ακαθ. σχηματισμός παγίου κεφαλαίου σε σταθερές τιμές (% ε.μ.ε.)	-11.4 (Q1 13)	-22.8 (Q1 12)	-17.6	-14.3	-9.2	-23.1	-5.5	13.1
Κατασκευή κατοικιών σε σταθερές τιμές (% ε.μ.ε.)	-34.5 (Q1 13)	-31.2 (Q1 12)	-32.9	-23.4	-18.4	-20.2	-25.8	-5.8
Άλλες κατασκευές σε σταθερές τιμές (% ε.μ.ε.)	0.7 (Q1 13)	-9.6 (Q2 12)	-8.0	-18.9	-5.9	18.2	44.3	-5.5
Ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα (άδειες, όγκος) (% ε.μ.ε., σωρ. μετ.)	-28.0 (01/13)	11.6 (01/12)	-26.1	-37.1	-24.1	-26.8	-17.3	-5.0
Δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις κατασκευές (τελευταία τιμή, μέση τιμή περιόδου)	-34.1 (06/13)	-61.8 (06/12)	-58.3	-68.3	-55.4	-39.5	-9.6	-9.2
Ισοζύγιο Πληρωμών (Τράπεζα της Ελλάδος)								
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (% ε.μ.ε., σωρ. μετ.)	25.6 (04/13)	-56.8 (04/12)	-72.90	-8.3	-11.0	-25.8	6.7	37.2
Εσοδα ταξιδιωτικού Ισοζυγίου (% ε.μ.ε., σωρ. μετ.)	-12.9 (04/13)	-5.5 (04/12)	-	-2.7	-7.6	-10.6	2.8	-0.3
Εσοδα Ισοζυγίου Μεταφορών (% ε.μ.ε., σωρ. μετ.)	-11.1 (04/13)	-2.6 (04/13)	-	-8.6	13.8	-29.4	13.3	18.3
Ακαθ. Εξωτερικό Χρέος (% ΑΕΠ, σωρ. μετ.)	205.4 (Q2 12)	187.3 (Q2 11)	-	171.2	177.6	178.4	155.7	138.5
Εισαγωγές Εξαγωγές (ΕΛ.ΣΤΑΤ) **								
Εξαγωγές Αγαθών (Ετ.Μετ., σωρ. μετ.)	7.9 (04/13)	-1.6 (04/12)	5.1	37.0	11.6	-18.1	4.5	3.8
Εξαγωγές Αγαθών προς ΕΕ (% ε.μ.ε., σωρ. μετ.)	14.4 (04/13)	-8.0 (04/12)	-3.4	8.1	10.4	-20.1	4.1	25.0
Εξαγωγές Αγαθών προς χώρες εκτός ΕΕ (% ε.μ.ε., σωρ. μετ.)	-2.9 (04/13)	11.3 (04/12)	10.5	62.2	13.5	-14.6	3.5	-20.9
Εισαγωγές Αγαθών (% ε.μ.ε., σωρ. μετ.)	6.4 (04/13)	-8.7 (04/12)	-6.0	-10.1	-3.3	-19.2	11.2	9.3
Εισαγωγές Αγαθών από ΕΕ (% ε.μ.ε., σωρ. μετ.)	6.3 (04/13)	-14.5 (04/12)	-10.2	-7.3	-12.9	-17.4	5.4	16.4
Εισαγωγές Αγαθών από χώρες εκτός ΕΕ (% ε.μ.ε., σωρ. μετ.)	6.7 (04/13)	5.8 (04/12)	-1.5	-32.7	16.6	-32.7	10.9	0.6
Χρηματοδότηση του Εγχώριου Ιδιωτικού Τομέα από τα Εγχώρια ΝΧΙ								
Ιδιωτικός Τομέας (% ε.μ.ε.)	-3.7 (05/13)	-4.5 (05/12)	-	-3.6	0.0	4.2	15.9	21.5
Επιχειρήσεις (% ε.μ.ε.)	-3.4 (05/13)	-4.3 (05/12)	-	-2.5	1.1	5.2	18.9	20.8
Νοικοκυριά (% ε.μ.ε.)	-3.8 (05/13)	-4.3 (05/12)	-	-4.3	-1.2	3.1	12.6	22.2
Σταγαστικά Δάνεια (% ε.μ.ε.)	-3.1 (05/13)	-3.5 (05/12)	-	-2.6	-0.3	3.7	11.2	21.5
Καταναλωτική Πίστη (% ε.μ.ε.)	-5.7 (05/13)	-6.4 (05/12)	-	-5.6	-4.2	2.0	16.0	22.4
Μη-Εξυπηρετούμενα Δάνεια (NPLs) (% των συνολικών ακαθάριστων δανείων)	26.4 (Q4 2012)	-	-	-	10.4	7.7	5.0	4.5
Συνολική Χρηματοδότηση του Εγχώριου Ιδιωτικού Τομέα (% ΑΕΠ) ***								
Συνολική Χρηματοδότηση Επιχειρήσεων & Νοικοκυριών	123.5 (05/13)	125.0 (05/12)	-	143.1	113.4	107.8	107.2	96.7
Νοικοκυριά	56.5 (05/13)	57.2 (05/12)	-	52.4	52.0	51.7	50.3	46.7
Χρηματιστηριακοί Δείκτες***								
Γενικός Δείκτης ΧΑΑ (τελευταία τιμή, τελευταία τιμή έτους για 2007-2012)	851.4	-	907.9	680.4	1413.9	2196.2	1786.5	5178.8
Δείκτης FTSE/ASE 20 (τελευταία τιμή, τελευταία τιμή έτους για 2007-2012)	286.8	-	309.7	264.9	663.1	1125.4	932.5	2752.5
Δείκτης Τραπεζών ΧΑΑ (τελευταία τιμή, τελευταία τιμή έτους για 2007-2012)	133.0	-	226.3	262.9	1251.0	2661.7	1899.4	7296.4
Δείκτης Baltic Dry (τελευταία τιμή, τελευταία τιμή έτους για 2007-2012)	1179.0	-	699.0	1738.0	1773.0	3005.0	774.0	9143.0
Περιθώρια Αποδόσεων Ομολόγων έναντι αντίστοιχων τίτλων του Γερμανικού Δημοσίου								
Περιθώριο 10-ετούς ομολόγου (τελευταία τιμή, τελευταία τιμή έτους για 2007-2012)	923.0	-	1058.4	3313.4	950.9	238.7	227.4	32.2
Περιθώριο 5-ετούς ομολόγου (τελευταία τιμή, τελευταία τιμή έτους για 2007-2012)	-	-	0.0	5163.1	1163.1	254.2	264.3	21.2
Περιθώριο 2-ετούς ομολόγου (τελευταία τιμή, τελευταία τιμή έτους για 2007-2012)	-	-	0.0	13408.3	1134.4	211.9	240.1	26.8
Περιθώριο 5-ετούς CDS (τελευταία τιμή, τελευταία τιμή έτους για 2007-2012)	-	-	0.0	10231.4	1037.3	282.8	238.0	-
Έντοκα Γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου (ΕΓΕΔ)								
Μέσο επιτόκιο ΕΓΕΔ 26 εβδομάδων (% , τελευταία δημοπρασία, τελευταία δημοπρασία έτους)	4.20 (11/06/2013)	-	4.38	4.95	4.82	0.35	5.09	4.18
Μέσο επιτόκιο ΕΓΕΔ 13 εβδομάδων (% , τελευταία δημοπρασία, τελευταία δημοπρασία έτους)	4.02 (18/06/2013)	-	4.68	4.68	4.10	0.59	4.46	4.14

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή, ΟΔΔΧΚ, Τράπεζα της Ελλάδος, ECOWIN, AMECO, Bloomberg, Διεύθυνση Οικονομικών Μελετών και Προβλέψεων της Eurobank

* Μη-εποχικά διορθωμένα στοιχεία. Δεν υπάρχουν διαθέσιμα εποχικά διορθωμένα στοιχεία. Οι ρυθμοί μεταβολής του ΑΕΠ για την περίοδο 2007-2010 συμπεριλαμβάνουν την σχετική αναθεώρηση της ΕΛ.ΣΤΑΤ.

** Τα στοιχεία εισαγωγών-εξαγωγών της ΕΛ.ΣΤΑΤ. Υπόκεινται σε συχνές αναθεωρήσεις.

*** Για το ΑΕΠ του 2013 σε τιμές αγοράς χρησιμοποιήθηκε η εκτίμηση της Eurobank Research (€ 183.3 δισ.). Για την περίοδο 2007-2012 χρησιμοποιήθηκαν οι αντίστοιχες τιμές της AMECO.

**** Οι τιμές των μετοχικών δεκτών, των ομολόγων και του BDI ελήφθησαν στις

1/7/2013

† Σύμφωνα με το Πρόγραμμα Συμμετοχής του Ιδιωτικού Τομέα στην Ανταλλαγή Ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου (PSI) η ανταλλαγή των παλαιών ομολόγων με τα νέα έγινε στις 12/03/2012.

Ομάδα Οικονομικών Μελετών

Επιμελητής, καθηγητής Γκίκας Χαρδούβελης
Οικονομικός Σύμβουλος Ομίλου Eurobank & Επικεφαλής
Οικονομικών Ερευνών

Διεύθυνση Τρέχουσας Οικονομικής Ανάλυσης

Πλάτων Μονοκρούσος: Επικεφαλής Διεύθυνσης
Παρασκευή Πετροπούλου: Αναλύτης Αγορών G10
Γαλάτεια Φωκά: Αναλύτης Αναδυόμενων Αγορών

Διεύθυνση Οικονομικών Μελετών & Προβλέψεων

Τάσος Αναστασάτος: Ανώτερος Οικονομολόγος
Ιωάννης Γκιώνης: Ερευνητής Οικονομολόγος
Βασίλης Ζάρκος: Οικονομικός Αναλυτής
Στέλλα Κανελλοπούλου: Ερευνητής Οικονομολόγος
Όλγα Κοσμά: Οικονομικός Αναλυτής
Μαρία Πρανδέκα: Οικονομικός Αναλυτής
Θεοδόσιος Σαμπανιώτης: Οικονομικός Αναλυτής
Θεόδωρος Σταματίου: Ερευνητής Οικονομολόγος

Eurobank Εργασίας Α.Ε., Λ.Αμαλίας 20 & Σουρή 5, 10557 Αθήνα, τηλ +30.210.333.7365, fax: +30.210.333.7687, e-mail: Research@eurobank.gr

Eurobank Οικονομικές Μελέτες

Περισσότερες εκδόσεις μας διαθέσιμες στο
<http://www.eurobank.gr/research>

- **New Europe:** Μηνιαίο δελτίο αναφορικά με τις κύριες μακροοικονομικές εξελίξεις στις αγορές της Νέας Ευρώπης
- **Οικονομία & Αγορές:** Μηνιαία επιθεώρηση ανάλυσης και έρευνας θεμάτων που σχετίζονται με την ελληνική και τη διεθνή οικονομία
- **Global Economic & Market Outlook:** Τριμηνιαίο δελτίο αναφορικά με τις κύριες εξελίξεις στην παγκόσμια αγορά και τις προοπτικές τους

Εγγραφείτε ηλεκτρονικά στο: <http://www.eurobank.gr/research>
Ακολουθήστε μας στο twitter: <http://twitter.com/Eurobank>

